EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

2008/0140(CNS)

20.1.2009

LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Valmistelija: Lissy Gröner

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Ehdotuksella direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta komissio haluaa täydentää yhteisön tasa-arvolainsäädäntöä.

Vuonna 1997 tehdyllä Amsterdamin sopimuksella ja erityisesti EY:n perustamissopimukseen lisätyllä 13 artiklalla EU sai uusia mahdollisuuksia tasa-arvopolitiikan luomiseen. Tämän ansiosta viime vuosina on jo tullut voimaan neljä direktiiviä, jotka koskevat

– yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa[1],
– miesten ja naisten yhdenvertaista kohtelua mahdollisuuksissa työhön, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen sekä työoloissa[2],
– yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattamista riippumatta henkilön rodusta tai etnisestä alkuperästä[3] ja
– miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanoa tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan alalla[4].

Näissä direktiiveissä on jo määritelty koko joukko tärkeitä käsitteitä ja periaatteita yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanemiseksi. Näitä ovat esimerkiksi välitön ja välillinen syrjintä, häirintä, haitallinen käytös ja ohje harjoittaa syrjintää sekä periaate todistustaakan siirtymisestä kantajalta vastaajalle riita-asiassa, varoittavien mutta oikeasuhteisten seuraamusten periaate ja periaate suojasta vastatoimilta (valituksen tehneiden tai oikeudellisiin menettelyihin ryhtyneiden syrjinnän uhrien epäsuotuisa kohtelu). Nämä periaatteet sisältyvät myös käsiteltävänä olevaan direktiiviehdotukseen.

Käsiteltävänä olevassa ehdotuksessa on kyse yhdenvertaisen kohtelun periaatteen ulottamisesta seuraaville yhteiskunnallisen elämän alueille:

– sosiaalinen suojelu, sosiaaliturva ja terveydenhuolto mukaan luettuina,
– sosiaalietuudet ja
– yleisesti saatavilla olevien hyödykkeiden ja palvelujen, myös asumisen, saatavuus.

Lausunnon valmistelija ehdottaa seuraavia tarkistuksia:

Sukupuoleen perustuva syrjintä

Ehdotuksesta puuttuu olennainen tekijä, jolla on keskeinen merkitys työelämän tasa-arvopolitiikassa ja hyödykkeiden ja palvelujen saatavuudessa: sukupuoleen perustuvan syrjinnän kieltäminen. Valmistelija ehdottaa direktiivin soveltamisalan ulottamista kattamaan myös tämän.

[1] 2000/78/EY, muutettu 2006.
[2] 2002/73/EY.
[3] 2000/43/EY.
[4] 2004/113/EY.

Mahdollisuus seurata tiedotusvälineitä

Varsinkin vammaisilla henkilöillä on edelleen ongelmia tiedotusvälineiden seuraamisessa. Valmistelija katsoo, että audiovisuaalisten palvelujen tarjoajien olisi huomioitava paremmin erityisesti kuulovammaiset. Audiovisuaaliset digitaalipalvelut sisältävät käyttökelpoisia teknisiä ratkaisuja, kuten televisio-ohjelmien tekstitysmahdollisuuden. Myös parlamentti on ilmaissut tämänsuuntaisen kantansa Euroopan parlamentin kirjallisessa kannanotossa kaikkien julkisen palvelun televisio-ohjelmien tekstitykseen EU:ssa[1], ja se olisi syytä sisällyttää nimenomaisesti direktiiviin.

Mahdollisuus koulutukseen

Direktiiviehdotuksessa korostetaan toissijaisuusperiaatetta ja näin ollen jäsenvaltioiden laajaa autonomiaa koulutusasioissa. Silti olisi kuitenkin korostettava lisäksi, että jäsenvaltioiden on koulutuspoliittisissa toimintalinjoissaan otettava huomioon yhdenvertaisen kohtelun ensisijaisuus koulutukseen pääsyssä, vaikka uskontoon tai vakaumukseen perustuva erilainen kohtelu onkin sallittua varsinkin tunnustuksellista opetusta antavissa oppilaitoksissa.

Moninkertainen syrjintä

Moninkertaisella syrjinnällä tarkoitetaan tilannetta, jossa esiintyy syrjintää useasta eri syystä. Käsite olisi sisällytettävä direktiiviin.

Varsinkin oikeuskäytäntö on osoittanut, että käsiteltäessä moninkertaiseen syrjintään liittyviä valituksia useimmissa jäsenvaltioissa ei ole otettu asianmukaisesti huomioon syrjinnän kohteiden kokemia todellisia tilanteita.

Tutkimukset ovat osoittaneet, että moninkertainen syrjintä kohdistuu useimmiten vähemmistöryhmien naisiin. Yhteiskunnalliset realiteetit edellyttävät toimenpiteitä, joilla voidaan puuttua oikeusteitse sukupuoleen ja vammaisuuteen perustuvaan syrjintään.

[1] P6_TA(2008)0127.

TARKISTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi
Otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Ehdotus neuvoston asetukseksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä ***tai*** sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta	Ehdotus neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä***,*** sukupuolisesta suuntautumisesta ***tai sukupuolesta*** riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(3) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut perusperiaatteet. Perusoikeuskirjan 10 artiklassa tunnustetaan ajatuksen-, omantunnon ja uskonnonvapaus; sen 21 artiklassa kielletään syrjintä, myös uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään ***tai*** sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä, ja 26 artiklassa tunnustetaan vammaisten oikeus päästä osallisiksi toimenpiteistä, joilla edistetään heidän itsenäisyyttään.	(3) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut perusperiaatteet. Perusoikeuskirjan 10 artiklassa tunnustetaan ajatuksen-, omantunnon ja uskonnonvapaus; sen 21 artiklassa kielletään syrjintä, myös uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään***,*** sukupuoliseen suuntautumiseen ***tai sukupuoleen*** perustuva syrjintä, ja 26 artiklassa tunnustetaan vammaisten oikeus päästä osallisiksi toimenpiteistä, joilla edistetään heidän itsenäisyyttään.

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(9) Siksi lainsäädännössä olisi kiellettävä uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään ***tai*** sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä monilla työmarkkinoiden ulkopuolisilla aloilla, kuten sosiaalisen suojelun, koulutuksen sekä tavaroiden ja palvelujen, myös asumisen, saatavuuden ja tarjonnan yhteydessä. Lainsäädännössä olisi säädettävä toimista, joilla varmistetaan vammaisten yhdenvertaiset mahdollisuudet edellä mainituilla aloilla.	(9) Siksi lainsäädännössä olisi kiellettävä uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään***,*** sukupuoliseen suuntautumiseen ***tai sukupuoleen*** perustuva syrjintä monilla työmarkkinoiden ulkopuolisilla aloilla, kuten sosiaalisen suojelun, koulutuksen sekä tavaroiden ja palvelujen, myös asumisen, saatavuuden ja tarjonnan yhteydessä ***ja mahdollisuudessa seurata tiedotusvälineitä***. Lainsäädännössä olisi säädettävä toimista, joilla varmistetaan vammaisten yhdenvertaiset mahdollisuudet edellä mainituilla aloilla.

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 21 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(21) Syrjintäkiellolla ei kuitenkaan pidä estää sellaisten kansallisten toimenpiteiden säilyttämistä tai antamista, joiden tarkoituksena on ehkäistä tai hyvittää tiettyä uskontokuntaa tai vakaumusta, vammaa, ikää ***tai*** sukupuolista suuntautumista edustavalle henkilöryhmälle aiheutunutta haittaa. Kyseisillä toimenpiteillä voidaan sallia tiettyä uskontoa tai vakaumusta, vammaa, ikää ***tai*** sukupuolista suuntautumista edustavien henkilöiden järjestöt, jos niiden pääasiallisena tavoitteena on edistää kyseisten henkilöiden erityistarpeiden huomioon ottamista.	(21) Syrjintäkiellolla ei kuitenkaan pidä estää sellaisten kansallisten toimenpiteiden säilyttämistä tai antamista, joiden tarkoituksena on ehkäistä tai hyvittää tiettyä uskontokuntaa tai vakaumusta, vammaa, ikää***,*** sukupuolista suuntautumista ***tai tiettyä sukupuolta*** edustavalle henkilöryhmälle aiheutunutta haittaa. Kyseisillä toimenpiteillä voidaan sallia tiettyä uskontoa tai vakaumusta, vammaa, ikää***,*** sukupuolista suuntautumista ***tai tiettyä sukupuolta*** edustavien henkilöiden järjestöt, jos niiden pääasiallisena tavoitteena on edistää kyseisten henkilöiden erityistarpeiden huomioon ottamista.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 23 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(23) Uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään ***tai*** sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kohteeksi joutuneille olisi taattava riittävä oikeudellinen suoja. Tehokkaamman suojelun turvaamiseksi järjestöillä, organisaatioilla tai oikeushenkilöillä olisi myös oltava valtuudet aloittaa menettely joko uhrin puolesta tai häntä tukeakseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tuomioistuimissa edustamista ja puolustamista koskevien kansallisten menettelysääntöjen soveltamista.	(23) Uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään***,*** sukupuoliseen suuntautumiseen ***tai sukupuoleen*** perustuvan syrjinnän kohteeksi joutuneille olisi taattava riittävä oikeudellinen suoja. Tehokkaamman suojelun turvaamiseksi järjestöillä, organisaatioilla tai oikeushenkilöillä olisi myös oltava valtuudet aloittaa menettely joko uhrin puolesta tai häntä tukeakseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tuomioistuimissa edustamista ja puolustamista koskevien kansallisten menettelysääntöjen soveltamista.

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 24 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(24) Todistustaakkaa koskevia sääntöjä on mukautettava niissä tapauksissa, jolloin on ilmeistä, että kyseessä on syrjintätapaus, ja kun yhdenvertaisen kohtelun periaatteen tehokas soveltaminen edellyttää, että todistustaakan on siirryttävä vastaajalle, kun tällaisesta syrjinnästä on annettu näyttö. Kantajan ei kuitenkaan tarvitse todistaa, että kantaja kuuluu tiettyyn uskontoon tai hänellä on tietty vakaumus tai tietty vamma, että hän on tietyn ikäinen ***tai*** että hänen sukupuolinen suuntautumisensa on tietynlainen.	(24) Todistustaakkaa koskevia sääntöjä on mukautettava niissä tapauksissa, jolloin on ilmeistä, että kyseessä on syrjintätapaus, ja kun yhdenvertaisen kohtelun periaatteen tehokas soveltaminen edellyttää, että todistustaakan on siirryttävä vastaajalle, kun tällaisesta syrjinnästä on annettu näyttö. Kantajan ei kuitenkaan tarvitse todistaa, että kantaja kuuluu tiettyyn uskontoon tai hänellä on tietty vakaumus tai tietty vamma, että hän on tietyn ikäinen***,*** että hänen sukupuolinen suuntautumisensa on tietynlainen ***tai että hän on tiettyä sukupuolta***.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi
1 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
Tässä direktiivissä vahvistetaan yleiset puitteet uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään ***tai*** sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiselle työn ja ammatin ulkopuolella yhdenvertaisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi jäsenvaltioissa.	Tässä direktiivissä vahvistetaan yleiset puitteet uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään***,*** sukupuoliseen suuntautumiseen ***ja sukupuoleen*** perustuvan syrjinnän torjumiselle työn ja ammatin ulkopuolella yhdenvertaisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi jäsenvaltioissa.

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) välillisenä syrjintänä pidetään sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa henkilöt näiden tietyn uskonnon tai vakaumuksen, tietyn vamman, tietyn iän ***tai*** tietyn sukupuolisen suuntautumisen perusteella erityisen epäedulliseen asemaan muihin henkilöihin nähden, paitsi jos kyseisellä säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on puolueettomasti perusteltavissa oleva oikeutettu tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.	b) välillisenä syrjintänä pidetään sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa henkilöt näiden tietyn uskonnon tai vakaumuksen, tietyn vamman, tietyn iän***,*** tietyn sukupuolisen suuntautumisen ***tai tietyn sukupuolen*** perusteella erityisen epäedulliseen asemaan muihin henkilöihin nähden, paitsi jos kyseisellä säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on puolueettomasti perusteltavissa oleva oikeutettu tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – 2 kohta – b a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b a) moninkertaisena syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä syrjitään

	samanaikaisesti kahdesta tai useammasta 1 artiklassa tarkoitetusta syystä ja nämä syyt kumuloituvat.

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – 2 kohta – b b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b b) erilainen kohtelu useammasta kuin yhdestä 1 artiklassa mainituista syistä voi olla perusteltua vain, jos peruste koskee kaikkia niitä syitä, joista erilainen kohtelu johtuu.

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – 2 kohta – b c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b c) yhteisöllä on perustamissopimuksen 13 artiklassa tarkoitettua yhdenvertaisen kohtelun periaatetta sovellettaessa velvollisuus torjua moninkertaista syrjintää, joka johtuu useammasta kuin yhdestä perustamissopimuksen 13 artiklasta tarkoitetuista syistä.

Perustelu

Moninkertaisen syrjinnän käsite luotiin vuonna 2001 Etelä-Afrikassa pidetyssä YK:n rasismin vastaisessa maailmankokouksessa, ja sillä tarkoitetaan useampaan syrjinnän tunnusmerkkiin perustuvaa eriarvoista kohtelua (esim. juutalaisnaisten syrjintä sukupuolen – nainen – tai uskonnon – juutalainen – tai molempien perusteella; homoseksuaalisen kurdimiehen syrjintä etnisen alkuperän – kurdi – tai sukupuolisen suuntautumisen – homo – tai molempien perusteella).

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – d a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	d a) mahdollisuus seurata tiedotusvälineitä.

Perustelu

Euroopan unionin on varmistettava, että kaikilla kansalaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada tietoa ja koulutusta sekä käyttää tiedotusvälineitä ja kulttuuripalveluja. (Ks. myös kirjallinen kannanotto 0099/2007 kaikkien julkisen palvelun televisio-ohjelmien tekstityksestä EU:ssa.)

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden vastuuseen opetuksen sisällöstä, koulutuksen muodoista ja koulutusjärjestelmän organisoinnista, erityisopetus mukaan luettuna. Jäsenvaltiot voivat säätää erilaisesta kohtelusta haettaessa uskontoon tai vakaumukseen perustuviin oppilaitoksiin.	3. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden vastuuseen opetuksen sisällöstä, koulutuksen muodoista ja koulutusjärjestelmän organisoinnista, erityisopetus mukaan luettuna. ***Myös koulutukseen pääsyn on oltava syrjimätöntä.*** Jäsenvaltiot voivat säätää erilaisesta kohtelusta haettaessa uskontoon tai vakaumukseen perustuviin oppilaitoksiin.

Perustelu

Euroopan unionin on varmistettava, että kaikilla kansalaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada tietoa ja koulutusta sekä käyttää tiedotusvälineitä ja kulttuuripalveluja. (Ks. myös kirjallinen kannanotto 0099/2007 kaikkien julkisen palvelun televisio-ohjelmien tekstityksestä EU:ssa.)

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi
5 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
Täydellisen yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi yhdenvertaisen kohtelun periaate ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai toteuttamasta erityistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä tai hyvittää haittoja, jotka liittyvät uskontoon tai *uskomukseen*, vammaisuuteen, ikään ***tai*** sukupuoliseen suuntautumiseen.	Täydellisen yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi yhdenvertaisen kohtelun periaate ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai toteuttamasta erityistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä tai hyvittää haittoja, jotka liittyvät uskontoon tai *vakaumukseen*, vammaisuuteen, ikään***,*** sukupuoliseen suuntautumiseen ***tai sukupuoleen***.

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi
7 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanoon tarkoitetut oikeudelliset ja/tai hallinnolliset menettelyt, mukaan luettuina jäsenvaltioiden aiheellisina pitämät sovittelumenettelyt, ovat – myös sen suhteen päätyttyä, jossa syrjinnän väitetään tapahtuneen – kaikkien niiden henkilöiden käytettävissä, jotka katsovat tulleensa kohdelluiksi väärin sen vuoksi, että heihin ei ole sovellettu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanoon tarkoitetut oikeudelliset ja/tai hallinnolliset menettelyt, mukaan lukien jäsenvaltioiden aiheellisina pitämät sovittelumenettelyt, ovat - myös sen työsuhteen päätyttyä, jossa syrjinnän väitetään tapahtuneen - kaikkien niiden henkilöiden käytettävissä, jotka katsovat tulleensa kohdelluiksi väärin sen vuoksi, että heihin ei ole sovellettu tasa-arvoisen kohtelun periaatetta. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksittäisiä syrjintäperusteita ei käsitellä erikseen.***

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi
12 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on nimettävä elin tai elimiä edistämään kaikkien henkilöiden yhdenvertaista kohtelua riippumatta heidän uskonnostaan tai vakaumuksestaan, vammaisuudestaan, iästään ***tai*** sukupuolisesta *suuntauksestaan*. Nämä elimet voivat muodostaa osan virastoista, jotka kansallisella tasolla vastaavat ihmisoikeuksien puolustamisesta tai yksilön oikeuksien turvaamisesta, mukaan luettuina oikeudet, jotka perustuvat muihin yhteisön säädöksiin, kuten direktiiveihin 2000/43/EY ja 2004/113/EY.	1. Jäsenvaltioiden on nimettävä elin tai elimiä edistämään kaikkien henkilöiden yhdenvertaista kohtelua riippumatta heidän uskonnostaan tai vakaumuksestaan, vammaisuudestaan, iästään**,** sukupuolisesta *suuntautumisestaan* ***tai sukupuolestaan***. Nämä elimet voivat muodostaa osan virastoista, jotka kansallisella tasolla vastaavat ihmisoikeuksien puolustamisesta tai yksilön oikeuksien turvaamisesta, mukaan luettuina oikeudet, jotka perustuvat muihin yhteisön säädöksiin, kuten direktiiveihin 2000/43/EY ja 2004/113/EY.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumaton yhdenvertainen kohtelu
Viiteasiakirjat	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Asiasta vastaava valiokunta	LIBE
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	CULT 2.9.2008
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Lissy Gröner 15.9.2008
Valiokuntakäsittely	1.12.2008
Hyväksytty (pvä)	20.1.2009
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 25 –: 1 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Gyula Hegyi, Nina Škottová, László Tőkés, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Maria Berger